

РЕШЕНИЕ

№ 2543

гр. София, 26.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Б СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Станимира Иванова

Членове: Райна Мартинова
Божидар Ив. Стаевски

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Райна Мартинова Въззивно гражданско дело
№ 20211100515164 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

С Решение № 20162424/23.07.2021 г. по гр. д. № 55979/2020 г. по описа на СРС, 120 състав е прието за установено в отношенията между страните, че И. С. А. на основание чл. 124, ал. 1 във връзка с чл. 439 от ГПК не дължи на „ЕОС М.“ ЕООД сумата в размер на 8340,93 лева, представляваща главница по сключен договор за кредит с „Обединена българска банка“ АД, сумата от 255,38 лева, представляваща договорна лихва, сумата в размер на 2,72 лева – наказателна лихва, както и сумата от 572,95 лева, представляваща съдебно-деловодни разноски, за които суми е издаден изпълнителен лист от 04.03.2009 г. по гр.д. № 7388/2009 г. по описа на СРС, поради погасяване възможността за принудително събиране на вземането чрез изтичане на петгодишна давност. С решението ответникът е осъден да заплати и сумата от 788,60 лева – адвокатско възнаграждение за предоставена правна помощ и на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК да заплати държавна такса в размер на 356,88 лева.

Против решението е подадена въззивна жалба вх. № 25140677/20.09.2021 г. от „ЕОС М.“ ЕООД, в която са изложени съображения за неправилност на първоинстанционното решение. Въззивникът поддържа,

че при постановяване на решението си, съдът не бил взел под внимание и не бил обсъдил правното положение на обстоятелството, че към 04.02.2015 г. е било в сила и следвало да намери приложение Постановление на Пленума на Върховния съд на НРБ № 3/18.11.1980 г., в което изрично било постановено, че погасителната давност не тече, докато трае изпълнителния процес относно принудителното осъществяване на вземането. Това постановление било загубило силата си от отмяната му, чрез даването на ново разрешение на правния въпрос относно давността по ЗЗД. Тълкувателно решение 2/2015 г. било обявено на 26.06.2015 г. и следователно новите постановки започвали да се прилагат от тази дата. Съдът не бил взел под внимание и задължителната съдебна практика на ВКС, обективизирана в Решение № 37/24.02.2021 г. по д. № 1747/2020 г., с което било дадено разрешение, че перемпцията е без правно значение за прекъсването на давността по изпълнителното дело. Въз основа на посоченото във въззивната жалба, въззивникът поддържа, че искането от вискателя по изпълнителното дело за налагане на запор и изпращане на запорно съобщение от 03.10.2018 г. е прекъснало погасителната давност. Моли да бъде постановено решение, с което обжалваното решение да бъде отменено.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемия И. С. А. с вх. № 25171270/01.12.2021 г., с който оспорва въззивната жалба. Поддържа, че съдът правилно е приел, че изпълнително дело 1607/2009 г. по описа на ЧСИ М.Б. не е било приключило към момента на постановяване на ТР № 2/26.06.2015 г., поради което и то намира приложение в конкретния случай. Поддържа, че цитираното от въззивника Решение № 37 от 24.02.2021 г. по гр.д. № 1747/2020 г. на ВКС противоречи на по-голяма по обем практика на ВКС, формирана до този момент. В този смисъл, поддържа, че след прекратяване на изпълнителното производство на 14.02.2017 г. не могат да бъдат предприемани валидни изпълнителни действия. Моли обжалваното решение да бъде потвърдено и претендира направените разноски във въззивното производство.

СОФИЙСКИЯТ ГРАДСКИ СЪД, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установено от **ФАКТИЧЕСКА СТРАНА** следното:

Производството по гр.д. № 55979/2020 г. по описа на СРС, 120 състав е образувано по искова молба, подадена от И. С. А. против „ЕОС М.“ ЕООД, с която е предявен иск с правно основание чл. 439, ал. 1 от ГПК.

Ищцата твърди, че на 04.03.2009 г. по гр.д. № 7388/2009 г. по описа на СРС е осъдена да заплати в полза на кредитора си „Обединена българска банка“ АД сумите от 8340,93 лева – главница, 255,38 лева – договорна лихва, 2,72 лева – наказателна лихва и 572,95 лева – съдебни разноски. По молба на взыскателя от 22.04.2009 г. било образувано изпълнително дело № 1607/2009 г. по описа на ЧСИ М. Б. и били наложени запори на банкови сметки на И. А.. На 13.02.2014 г. по изпълнителното дело бил наложен заповест за трудово възнаграждение в „М.Б.“ ООД. Твърди, че последното плащане по изпълнителното дело е извършено на 13.02.2014 г., като след тази дата не са предприемани изпълнителни действия, годни да прекъснат давността, поради което и на 13.02.2016 г. изпълнителното производство е прекратено на основание чл. 433, ал.1, т. 8 от ГПК. Моли да бъде признато за установено, че не дължи на „ЕОС М.“ ЕООД сумите, за които е издаден изпълнителен лист.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор от ответника, с който ЕОС М. ЕООД оспорва предявения иск. Поддържа, че вземането не е погасено по давност, тъй като с подаване на молбата за образуване на изпълнително дело е направено искане за предприемане на изпълнителни действия от първоначалния взыскател. Твърди, че давността не е изтекла тъй като взыскателят е поддържал висящността на производството. Посочва, че към момента на образуване на изпълнително дело № 1607/2009 г. е било в сила Постановление на Пленума на ВС на НРБ № 3 от 18.11.1980 г., с което изрично е постановено, че погасителна давност не тече, докато трае изпълнителния процес относно принудителното осъществяване на вземането. Посоченото постановление губело силата си една с приемане на ново разрешение с Тълкувателно решение № 2/2015 г., поради което и новите предпоставки, обективирани в т. 10 от Тълкувателно решение № 2/2015 г. на ВКС започвали да се прилагат от 26.06.2015 г. занапред. Поддържа, че след образуване на изпълнителното дело давност не е текла, а давностният срок е започнал да тече на 26.06.2015 г. Моли предявеният иск да бъде отхвърлен.

В първоинстанционното производство са събрани писмени доказателства, от които се установява следното:

Въз основа на заявление от 04.02.2009 г., подадено от „Обединена българска банка“ АД е издадена заповед за незабавно изпълнение по гр.д. № 7388/2009 г. по описа на СРС, 35 състав, с която на И. С. А. е разпоредено да заплати на кредитора сумата от 8340,93 лева, представляваща просрочена главница по договор за банков кредит, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 04.02.2009 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата от 255,38 лева – договорна лихва за периода от 28.10.2008 г. до 03.02.2009 г., сумата от 2,72 лева – наказателна лихва за същия период, както и сумите от 174,98 лева – платена държавна такса и 397,97 лева – адвокатско възнаграждение.

По молба от **22.04.2009** г. на „Обединена българска банка“ АД и въз основа на издадения по гр.д. № 04.03.2009 г. по описа на СРС, 35 състав е образувано изпълнително дело № 20098380401607 по описа на ЧСИ М. Б.. С молбата за образуване на изпълнително дело е направено искане да бъде наложен запор върху банкови сметки на длъжника, върху трудово възнаграждение и на основание чл. 18 от ЗЧСИ е възложил на частния съдебен изпълнител да извърши цялостна проверка на имуществото на длъжника.

Покана за доброволно изпълнение, ведно с приложена към него заповед за изпълнение е връчена на длъжника И. А. на **30.04.2009** г., като едновременно с това е наложен запор върху банкови сметки и трудово възнаграждение, получавано от нея от 44 ОДЗ „К.“.

В изпълнение на наложения запор работодателят 44 ОДЗ „К.“ е превеждал суми като последното плащане е извършено на **04.02.2014** г. Не е спорно между страните, че след тази дата не са постъпвали плащания от работодателя. С молби от 11.12.2015 г. и 16.06.2016 г. вискателят е направил искане да бъдат предприети действия работодателят на длъжника да изпълнява задълженията си съгласно чл. 446 от ГПК като му бъде изпратено напомнително писмо.

На **03.10.2018** г. съдебният изпълнител е наложил запор върху трудово възнаграждение, получавано от И. С. А. от „М.Б.“ ООД.

С молба вх. № 45281/13.08.2019 г. вискателят „Обединена българска банка“ АД е уведомила частния съдебен изпълнител, че е прехвърлило вземанията си, предмет на изпълнителното производство на „ЕОС М.“ ЕООД.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от **ПРАВНА СТРАНА** следното:

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните. При извършена проверка съдът намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо.

Във връзка с доводите, изложени във въззивната жалба съдът намира следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 124, ал. 1 от ГПК всеки може да предяви иск, за да възстанови правото си, когато то е нарушено, или за да установи съществуването или несъществуването на едно правно отношение или на едно право, когато има интерес от това. В чл. 439 от ГПК е предвидена възможност за длъжника в изпълнителното производство да оспори вземането, предмет на изпълнението, когато основава иска си само на факти, настъпили след приключването на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание. Същото право има и длъжникът в производството по издаване на заповед за изпълнение, която е влязла в сила. Предмет на делото е отрицателен установителен иск, с предявяването на който ищецът цели да установи, че вземането на ответника, за което е издаден изпълнителен лист по гр.д. № 7388/2009 г. по описа на СРС, 35 състав не съществува респ. не подлежи на принудително изпълнение по изпълнително дело № 20098380401607 по описа на ЧСИ М. Б..

Съгласно правилата за разпределение на доказателствената тежест (чл.154, ал.1 от ГПК) и въведените от ищеца твърдения, ответникът е следвало да установи при условията на пълно и главно доказване следните правопораждащи факти: съществуването на задължение за ответника, възникнало по силата на договор за заем, прехвърлянето на вземането, което е породило действие по отношение на ищеца. Освен това, във връзка с направеното възражение за изтекла погасителна давност ответникът е следвало да установи фактите, свързани със спиране или прекъсване на течението на погасителната давност за главница и лихви.

Не е спорно между страните, че между „Обединена българска банка“ АД и И. С. А. е съществувало облигационно правоотношение, в съдържанието на което е било включено процесното задължение, че е била издадена заповед за изпълнение, както и че е образувано изпълнително производство въз основа на издадения изпълнителен лист, както и че процесното вземане е било прехвърлено на „ЕОС М.“ ЕООД.

Съгласно разпоредбата на чл.114, ал.1 от ЗЗД давността започва да тече от момента на изискуемостта на вземането. Доколкото по делото не е спорно, че заповедта за изпълнение, издадена по гр.д. № 7388/2009 г. по описа на СРС, 35 състав е влязла в сила, то не следва да бъде обсъждано съществуването на вземането, произтичащо от договор за кредит.

В чл. 116, б. “б” от ЗЗД е предвидено, че давността се прекъсва с предявяване на иск или възражение от кредитора. В конкретния случай, обаче, изпълнителният лист е издаден въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК. С подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение не се прекъсва давността. Това е така, тъй като заповедното производство е едностранно производство и до постановяване на съдебния акт, с който на длъжника се разпорежда заплащане на определена сума, длъжникът не е уведомен за предприетите по отношение на него действия.

Съгласно чл. 116, б. “в” от ЗЗД, давността се прекъсва с предприемане действия за принудително изпълнение, а според чл. 117, ал. 1 от ЗЗД от прекъсването на давността започва да тече нова давност.

Установява се по делото, че въз основа на издадения изпълнителен лист е образувано изпълнително производство на 22.04.2009 г., като с образуването на делото са направени искания за предприемане на изпълнителни действия, с което започналата да тече погасителна давност е прекъсната и е започнала да тече нова давност. От събраните по делото доказателства (приложени в изпълнително дело № 20098380401607 по описа на ЧСИ М. Б.) се установява, че въз основа на направените от вискателя искания е наложен запор върху трудово възнаграждение на И. А., по който плащания са извършвани от работодателя до 04.02.2014 г. След тази дата нови искания за предприемане на принудителни действия не са предприемани.

Съгласно чл. 433, ал. 1, т. 8 от ГПК изпълнителното производство е

било прекратено, тъй като в период повече от 2 години (между 04.02.2014 и 04.02.2016 г.) не са предприемани изпълнителни действия нито от вискателя, нито от съдебния изпълнител въз основа на възлагане по чл. 18 от ЗЧСИ, поради което и всички предприети по него изпълнителни действия се обезсилват по право с изключение на изпълнителните действия, изграждащи тези изпълнителни способности, от извършването на които трети лица са придобили права и редовността на извършените от трети задължени лица плащания. Независимо от това, предприетите действия са прекъснали давността, като този ефект не зависи от по-късно настъпилата перемпция. При така установеното, съдът приема, че след 04.02.2014 г. не са извършвани изпълнителни действия, поради което и започналата да тече нова погасителна давност по отношение на главница и акцесорни вземания е изтекла към момента на подаване на исковата молба на 09.11.2020 г.

Предприетите след прекратяване на изпълнителното производство на 03.10.2018 г. изпълнителни действия не са от естество да прекъснат погасителната давност за вземанията. Валидно изпълнително действие е действие за принудително събиране на паричното притезание, предприето от съдебния изпълнител по редовна молба за изпълнение по непрекратен изпълнителен процес. За прекъсване на погасителната давност не е нужно това действие да е довело до постъпление на суми, съответно до осребряване на имуществото на длъжника преди настъпилата перемпция. /В този смисъл Решение № 3/04.02.2022 г. по дело № 1722/2021 г. на ВКС, IV-то Г. О. / В случая действията от 2015 до 2019 г. по изпълнителното дело от 2012 г. са били извършени по вече прекратено на основание на чл. 433, ал. 1, т. 8 от ГПК изпълнително дело и съдът приема, че те не са валидни и не са от естество да прекъснат погасителната давност.

Следователно към датата на подаване на исковата молба 09.11.2020 г., вземанията, за които е издаден изпълнителен лист от 04.03.2009 г. са погасени по давност.

Неоснователни са доводите жалбоподателя, че в хода на изпълнителното производство давност не е текла. Действително такова разрешение е дадено с Постановление № 3/1980 г. на Пленума на ВС, но то е обявено за загубило значение с приемане на Тълкувателно решение № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС. Тълкуването на нормите, дадено с посоченото

тълкувателно решение, има значение от момента на влизане в сила на тълкуваната норма, а не от момента на постановяване на тълкувателното решение – аргумент от чл. 50 от Закона за нормативните актове във връзка с чл. 130, ал. 2 от Закона за съдебната власт. Действително, в Закона за съдебната власт няма норма със съдържанието на разпоредбата на чл. 50, ал. 1 от ЗНА, но с оглед разпоредбата на чл. 46 от Закона за нормативните актове, тя следва да намери приложение, като уреждаща подобни случаи и отговаряща на целта на закона. Следва да се посочи и че в мотивите на т. т. 10 от Тълкувателно решение от 26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС са изложени съображения, че обстоятелствата, налагащи отмяната на Постановление № 3/1980 г. са настъпили още през 1991 г., поради което и към настоящия казус намира приложение даденото тълкуване с тълкувателното решение, прието при действието и на нова уредба на несъдебните изпълнителни основания.

Неоснователни са доводите на въззиваемия, основани на Решение 170/17.09.2018 г. на ВКС по дело № 2382/2017 г.; Решение № 51/21.02.2019 г. на ВКС, по гр. д. № 2917/2018 г. на ВКС, IV-то Г. О. В обратния смисъл са постановени други решения на ВКС, като например Решение № 45/30.03.2017 г. по т. д. № 61273/2016 г. по описа на ВКС, Четвърто ГО, Решение № 131/23.06.2016 г. по гр. д. № 5140/2015 г. на ВКС, Четвърто ГО, Решение № 12/02.06.2016 г. по т. д. № 3788/2014 г. на ВКС, Първо ТО, и други, правните изводи на които се споделят от въззивния съд.

По изложените съображения, обжалваното решение следва да бъде потвърдено изцяло.

Съгласно чл. 38 от Закона за адвокатурата въззивникът следва да бъде осъден да заплати на процесуалния представител на въззиваемия сумата от 788,60 лева, представляваща възнаграждение за предоставена правна помощ. Възнаграждението е определено при спазване на правилата на чл. 36 от Закона за адвокатурата като в този размер то е справедливо и обосновано.

Предвид на изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение № 20162424/23.07.2021 г. по гр. д.

№ 55979/2020 г. по описа на СРС, 120 състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 38 от Закона за адвокатурата „ЕОС М.“ ЕООД, ЕИК – ****, със седалище и адрес на управление гр. София, район Витоша, ж.к. Малинова долина, ул. Рачо Петков – **** **да заплати на адв. П. Й. Н.**, служебен № 1300140490, гр. Варна, бул. ****, офис 6, сумата от **788,60 лева**, представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ във въззивното производство.

След връщане на делото в Софийски районен съд, първоинстанционният състав следва да се произнесе по направеното искане по чл. 248 от ГПК по молба вх. № 25171638/01.12.2021 г.

Решението може да се обжалва пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____